

LIETUVIŲ KATALIKŲ BLAIVYBĖS DRAUGIJOS LEID. 40 Nr.

Dr. M. Endziulaitytė-Gylienė.

Alkolis ir padermė

354682

C 8592

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka
000290735

L17353

LIETUVIŲ KATALIKŲ BLAIVYBĖS DRAUGIOS LEIDINYS 40 NR.

DR. M. ENDZIULAITYTĖ-GYLIENĖ

ALKOLIS IR PADERMĖ

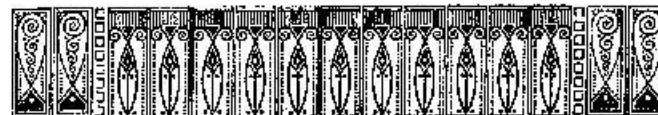
Atspausdinta iš 1926-27 m. „Santūros“ I-jo tomo

KAUNAS

1927 M.

Atspausdinta iš „Santuros“ 1926-27 m. I tomo.

Alkolis ir padermė.

Socialinio gyvenimo išaltas alkoholio žalingumas ieškojo tvirtu pagrindu (vairiuose gamtos moksluose: anatomijoje, fiziologijoje, biologijoje, medicinoje, individualinėje ir socialinėje higienoje). Tie mokslai tyrinėjo alkoholio sukeltus kitimus kūno audiniuose, alkoholio poveikį atskiriems organams, jo padarinius ainiams, jo sukeltas fizines ir psichines ligas bei nenormalumus, o taip pat ieškojo priemonių apsaugoti nuo alkoholio žalos ir pavienius asmenis ir plačius visuomenės sluoksnius. Vėliausiai alkoholio klausimas įėjo į socialinę higieną (rasės higiena, eugeniką), kuri spėjo įsikūri tik mūsų šimtmečy. Jai rūpi kiekybinis ir kokybinis alkoholio poveikis rasei ir priemonės apsaugoti ją nuo išsigimimo dėl alkoholio.

Mokslams žengiant priekyn, tobulėja alkoholio klausimo tyrinėjimo metodai ir auga tyrinėjimų kiekybė. Alkoholio klausimas yra giliai įteidęs į juos savo šaknis taip, kad reikia tikėtis, kad ateity jie dar giliau nušvies tą klausimą.

Čia mums rūpi alkoholio klausimas daugiausia biologiniu būtent, paveldėjimo žvilgsniu¹⁾. Biologinis postulatas, kuris sako, kad nėra įgytų paveldėjimo sąvybių neprivalo sukia dinti. Alkoholis yra vienas pavojingusių nuodų kaip ir morfius, opijus, kokainas ir kiti. Vra pastebėta, kad jie veikia nuodydami daigos epitelį (Keimepitelį) panašiai, kaip sifilio bakterijos. Toks alkoholio žalingas veikimas negal neatsiliepti vaikams. Žmogus turi būti fiziškai ir psichiniai stiprus, jeigu jis išrieda iš numudytos spermos, arba kiaušinio. Užuomazga yra mūsų sielos ir kūno

¹⁾ Kad padermė „varijuoja“, t. y. kiekviena generacija bent kiek kiek kinta, yra visur pastebėta. Viena variacijų rūšių vadmasi idiovariacija. Idiovariacija, arba kitaip mutacija gausasi, jei dėl kurių nors priežasčių įvyksta pastovioji idioplazmų pakitėjimas, kuri paskui paveldi sekancios generacijos. Daugelio mokslininkų nuomone, e alkoholis gali būti tokios idiovariacijos priežastimi. Alkoholio poveikis idioopl zmai nėra vienkartinis bei laikin. e bet. priešinai nuolatos pa treiskia vis plačioji padermė. Tai aiškiai mums irodė gyvųjų elisperimentinio tyrinėjimo daviniai žmonėse anot L. enz'o, idiovariacijų pasireiškimas nevisai išaiškintas reiškinys: vienok galima degtai manyt, kad žmonėse idiovariacija taip pat dažnai pasitaiko, kaip ir kitoose organizmuose.

didžiausia lėmėja. Todėl alkoholis ir paveldėjimas yra du atskiri dalykai, vienas su kitu artimai susiję.

Tik išsiaiškinius alkoholio santykius paveldėjimui galima visiškai suprasti jo didelį vaidmenį. Jeigu alkoholis veiktų tik atskirus girtuoklius, tai jo žala būtų dar nedidelė. Bet pastebėta kad atskiro žmogaus sualkolėjimas drąsiai dėmesį šeimai, giminei ir visą rasę. Socialinį gyvenimą sunkina kriminalizmas, idiotizmas, ištvirkimas yra tėvų bei protėvių padaras. Viena generacija (kartą) stovi ant kitos pečių; jei pamatai bus silpni, tai silpnūs ir viršūnės.

I. Alkoholio veikimas daigos epiteliumui ir vaisiui.

Manoma, kad alkoholio žalingumas veikia trimis atvejais: 1) staigiai (vienu kartu) užnuodijant spermą bei kiaušinį prieš pat jų jungimąsi, t. y. apvaisinant kiaušinį tėvams pasigėrus, 2) užnuodijant vaisių, 3) nuodijant daigos epitelį nuolat alkoholi vartojant.

Alkoholio veikimui iširti daryta bandymai su žmonėmis, o taip pat ir gyvuliais. Gyvulių tyrinėjimas ypač žymiai prisideda mūsų žinioms papildyti ten, kur įvairi aplinka vaidina žmonėse didelį vaidmenį (auklėjimas, materialinis būvis, užsiėmimas ir tt.), o taip pat ten, kur neįsta eksperimentuoti su žmogumi. Gyvulių eksperimentai turi žmonių tyrinėjimui didelės reikšmės, nes žmogaus kūnas yra giminingas su gyvuliu. Žmogaus ir gyvulio protoplazma vienodai reaguoja į tam tikrus nuodus; tam tikros koncentracijos alkoholis naikina abiejų gyvuosius narvelius. Taip pat gyvuliams bei žmonėms linka bendri Mendelio dėsniai. Reikia tik pažymėti, kad žmogus, būdamas aukščiausias gyvis, turi sudėtingesnę ir jautresnę organizmą. Gyvulio atskiri organai, o ypač nervų sistema yra nuodams daug mažiau jautri.

Rezultatai kiaušnio apvaisinimo, tėvams nusigėrus yra nevisai aiškūs. Įrodyta, kad alkoholis įsiskunkia kaip į daigos liaukas, taip ir į aplinkinius organus (prostata ir sėklinę pūsle). Taip pat pastebėta, kad į daigos epitelį alkoholis įeina tik šiek tiek mažiau, negu į kraują, esant toms pačioms aplinkybėms (vienodai dozai). *Nictoux* davęs žmogui išsigerti tam tikrą svorio atatinamą alkoholio dozę (1,5 cm. daugino kūno svorio kilogramais) ir po dviejų valandų spermą rado 0,1% alkoholio turio nuošimčių. Įsiskunkęs alkoholis į spermą, jas narkotizuoja, kas reiškiasi spermos judėjimo paralizavimu ir jos neveiklumu. Tai tvirtina eksperimentai su kraikiais (triušais). Jeigu pataitę suleisti pavilui su abiem patinėiais ir vieną iš jų alkoliuoti, tai viršūnės vaikų lygės bus panašios į blaivųjų patinėlių, o ne į alkoliuotą. Iš kitos pusės yra ne kartą patirta, kad alkoliuota sėkla gali apvaisinti kiaušinį. Todėl reikia manyti, kad blaivios spermos, eidamos lentynių su alkoliuotomis, jas nugalė. — Manoma, kad moterišką lytį gaminančios spermos pasidūoda didesniais alkoholio poveikiui, negu kad vyriškąją. Tai tvirtina *Agnes Blum*

daiviai, alkoliuotus Baltąsias peles, kurių vaikų tarpe buvo daugiausiai patinėlių¹⁾.

Užnuodijimas vaisiaus yra aiškiai išrodytas. Visa eilė bandymų su žemesniais gyvuliais parodė, kad motinos užnuodintas kraujas netinkamai maitina vaisių ir embrioninė raida būna išmūšta iš savo normalių vėžių. Kad alkoholis panašiai veikia žmogui, nereikia abejoti. *Nictoux* tyrinėjo neščias moteris, kurios prieš pat gimdymą priėmė 27 cm alkoholio dozę jų gimusių vaikų kraujyje jis rado tokį pat alkoholio kiekį, kaip jų motinų (iki 0,053 turio procentų²⁾).

Daigos epitelio nuodijimas pastoviai alkoholi vartojant yra kvailiausias ir jau senai įrodyta, tyrinėjant gyvulius ir žmones. Be kitų gyvulių taip pat buvo tyrinėtos žiurkės. *Kostitsch*, pamatęs jas ilgesnį laiką 1,4 cm. alkoholio dozę, tyrinėjo jų daigos liaukas. Pasirodė, kad sėklas gamina narveliai (*Keimzellen*) nykdavo ir palikdavo tik tarpiniai narveliai (*Zwischensellen*). Jau alkoliavimo pradžioje jis pastebėjo narvelių daugyboje įvairių nukrypimų k. a., narveliui skylant, branduolėlio substancija dalindavosi neproporcingai. Dalis (mažesnioji) visai toliau neaugdavo, o kita dalis (didesnioji) nors augdavo, bet iškrypdoma³⁾.

Žmonių tyrinėjimai plačiai yra žinomi šveicarui *Bertholet'o*. Jis mikroskopu tyrinėjo 163 girtuoklių lavonų lytines liaukas ir lygino jas su 160 normalių atitinkamais organais. Nors girtuokliai buvo jaunesnio amžiaus, jų lytinių liaukų sugedimo skaičius buvo didesnis. Iškrypimo laipsnis buvo nevienodas. 55% chroniškų alkoholių jos buvo visiškai sugedusios ir sėklų narveliai išnykę; 31% lytines liaukas buvo tik pažeistos ir jos parikšdavusios menką sėklų produkciją. Iš 100 blaivųjų tarpo sugadintų liaukų buvo 29%. Panašių tyrinėjimų darė taip pat *Weichselbaum's* (*Wlassak*, ten pat 51 p.).

Alkoholio veikimas buvo senai ir apskaitai tyrinėjamas ir žmonių ir gyvulių tarpe. Nevisi tyrinėjimai yra patikimi dėl netinkamų metodų ir medžiagos. Didesnė jų dalis neturi mokslinės vertės. Todėl, studijuojant alkoholio veikimą galima remtis tik tais statistiniais duomenimis, kurie yra pagrįsti tinkama medžiaga ir teisingais metodais.

II. Alkoholio veikimo padariniai ainiams.

Gyvulių ainiams alkoholio veikimo padariniai tokie: nevaisingumas, didelis mirtingumas, silpnumas ir, kaip *Krauer's* patyrė, psichinių sugėbėjimų nusilpnėjimas. Tyrinėjimuose reikalinga lyginti alkoliuotų gyvulių su normaliais kontrolės gyvuliais. Gyvulių vaisingumui ir mirtingumui iširti reikalinga, be to, prieš gyvulių alkoliavimą iširti jų vaisingumą tarpų savęs. Šiuos reikalavimus yra išlaikęs *Stockard's*, tyrinėdamas jūrų kiaulaites (žiūr. I lentelė).

¹⁾ *Wlassak B.*, *Grundriss der Alkoholfrage*. Handbuch der Hygiene. Išleista: *Rabner M.*, *Grüher M.*, *Ficker M.*, Leipzig 1922, 51 p.

²⁾ *Krauer G.*, *Die Alkoholfrage*. Stuttgart 1925, 64 p.

³⁾ *Bauer E.*, *Fischer E.*, *Lenz F.*, *Menschliche Ererbungslehre*, München, 1923, 303 p.

I-ji lentelė.

Poron suleidimų skaičius ir rūšys	Iš jų be vaisiaus	Ahor-tai ir negyvi gūnė	kelių vaikų	Normalūs gimimai	Jų vaikai	
					neuž-olgo nanyko	gyveno
Alkoholis patirtukas su normalia pataite 59 kartus	25	8	25	26	21	33
Normalūs patirtukas su alkohole pataite 15 kartų	3	3	9	9	9	10
Alkoholis patirtukas su alkohole pataite 29 kartus	15	3	6	11	7	9
Suleidimų suma 103 kartų	43	14	30	46	37	52
Normalūs patirtukas su normalia pataite 35 kartus	2	1	4	33	4	56

Antros generacijos gyvulių poravimas, kuriame vienas arba abu tėvai buvo alkoholizuoti.

Su kitu normaliu gyvuliu: 3 kartus	0	0	0	2	0	4
Su kitu alkoholizuotu gyvuliu: 3 kartus	0	2	5	1	0	2
Su kitu 2-sios generacijos gyvuliu: 19 kartų	7	0	0	12	5	13

Tie gyvuliai įkvėpdavo alkoholio garus, kurių kiekis buvo nežinomas, jis buvo tačiau didelis. Pirmoj generacijoje matome didelį mirtingumą, antroj labai sumažėjusį vaisingumą. Galia, tik, kad antroj generacijoje padaryta buvo maža suleidimų poron, o tai daro nevisai įtikinančio įspūdžio (Wlassak, t. p. 52 p.).

Mažiau metodingi buvo Hodge'o ir Pförringer'o šunų tyrinėjimai. Juodu gavo panašius rezultatus: daugel abortų ir negyvų gimusiųjų, vaikų silpnuma, traukymo liga (Krämpfen) (t. p. 53 p.). Tą visą reikia aiškinti, kad daigos epitelis buvo nunuodintas.

Gyvulių psichinis silpnumas beveik kaip ir netyrinėtas. Ši idomų klausimą neseniai (1920) bandė spręsti Mac Dwellis Vicarė. Juodu darė žiurkių bandymus. Vienos poros vaikai buvo alkoholizuojami garais. Girtuoklių žiurkių vaikai, tai yra pirmoji generacija buvo toliau tarp savęs poruojama po priežiūra, bet pradėdant nuo 2-sios generacijos, paskesnės nebuvo alkoholizuojamos. Tokiu būdu užaugo kelios generacijos, kurios turėjo vienus girtuoklius protėvius. Eksperimentatoriai alkoholizuotų protėvių anūkus lygino su kontrolės normaliais gyvuliais tokiu bandymu. Centra Watson'o klaukaus sodno (Irrgarten) buvo padėtas gyvuliams maistas. Tam tikru aparatu gyvuliai buvo vadinjami surasti iš daugelio durų tas, kurios ėjo į maisto vietą. Jie keltis kartus buvo vedami į klaukų sodną ir turėdavo surasti tas pačias duris. Rezultatų gauta kokių tikėtasi: alkoholizuotų protėvių anūkai, sulyginus su kontrolės žiurkėmis, labai blogai orientavosi ir nuolat užmiršdavo jiems svarbias duris ¹⁾ Pasak A. Bluhm tie tyrinėjimai teisingai suskaičiuoti, ką rodo „Standard'o nukrypimas“ ir vidutinė klaida.

Nagrinėdami alkoholio veikimą žmonių ainiams peržiūrėjome jo veikimą visais 3 atvejais: 1) apsisivaisinant tėvams pasigėrus, 2) nesčiai moteriai alkoholį vartojant ir 3) tėvams pastoviai girtuokliaujant.

Kad apsisivaisinimas tėvams pasigėrus žalingai veikia padermei yra tik manoma iš fiziologinio požiūrio, bet nėra teslogiškai išrodyta. Šioj srity statistinių tyrinėjimų darė. Bezzola. Jis tyrinėjo silpnapročių Šveicarijos vaikų prasidėjimo laiką ir žiūrėjo ar jis nesutampa su neblaiviais momentais, t. y. balių, pasilinėsimimų ir išsigėrimų metu. Bezzolos uždavinys buvo derinti vaikų silpnaprotybę su jų prasidėjimu neblaiviais momentais. Rezultatai gauti teigiami, bet jie neišlaiko Pearson'o kritikos, nes nukrypimai nuo apsisivaisinimo laiko vidutinės kreivosios įeina į klaidų ribas (Wlassak, t. p. 53 p.). Kitų tyrinėjimų literatūroj rasti sunku.

Žalingą poveikį padermei, jei neščia moteris geria, įrodinėjo visa eilė eksperimentų. Į juos reikia žiūrėti kritiškai ir giliau panagrinėti priežastis, kodėl tyrinėjamos motinos pagimdė silpnapročius vaikus. Viena iš tokių priežasčių galėjo būti moti-

¹⁾ Knauer P. Alkohol und Nachkommenschaft, Stuttgart 1926, 21 p.

nos psichiniai trūkumai, kas labai dažnai atsitinka gerėnčių moterų tarpe. Minėtiems abejojimams išvengti ir vaikų silpnaprotybės kaltę primesti alkoholiui, buvo tyrinėtoms psichinių atžvilgiui svelkos anglų moters. Pagal Sullivan'ą anglų vaikų mirtingumas iki pabaigos antrų metų siekia apie 55,8% Dauguma jų mirė nuo traukymų (Wlassak 53).

Moteris ir pagimdžius gali žalingai veikti savo kūdikiui jeigu jiniai nesisaugos alkoholio. *Nicloux* išrodė, kad alkoholis ūmu laiku (per 15 minučių) pereina į pieną; jį ten dar galima surasti po keleto (4%) valandų. Duodant moteriai 27 ccm. alkoholio dozą, į pieną įsiskunkia 0,056 turio procentų (Klaif, 104).

Chroniško tėvų alkoholizmo padariniai padėrmėje labai apšiai tyrinėti. Jie pasireiškia fiziniu ir psichiniu vaikų išsigimimu. Tačiau Pearson'o mokykla nenori to pripažinti, darydama didelių priekaištų išvestlems skaičiams. (Wlassak. 53). Tokiu būdu statistika iki šiol pasiliko neaiški ir negalima iš jos išvest galutinių rezultatų. Bet kad jį daug ką pasako, abejoti netenka.

Viena svarbi priežastis pakenkusi tyrinėjimų rezultatams yra, Wlassako nuomone, biologinė. Psichiškai ir fiziškai silpni vaikai gimti netik dėl alkoholio, bet taip pat ir dėl kitų priežasčių (silpilo, įvairių nuodų, nenormalaus gyvenimo), nes labai dažnai alkoholikai serga ne tik valios ir būdo silpnumu (alkolizmu), bet taip pat ir kitomis ligomis. Be to, augantį vaiką gali neįgijamai paveikti ir nepalanki aplinka. Todėl a priori negalima tvirtinti, kad alkoholikų tėvų vaikai yra nenormalūs vien tik dėl alkoholio. Turint tai galvoj, tyrinėjimams reikia imti tik tos šeimos, kurių nenormalumas tiesioginiai rišasi su alkoholizmu. Didele statistinių davinų dalis yra dar tuomi klaidinga, kad tyrinėjimai buvo pradėti nuo psichopatinų vaikų, o ne nuo jų tėvų bei protėvių. Tėvų alkoholikų psichopatiškumas pasireiškia tikrai būdo, ypač valios silpnybe. Todėl jų vaikų epilepsiją galima aiškinti tuo, kad tėvai perduoda juose gludintį, bet nepasireiškiantį paveldėjimo vienetą (latente Erbeinheit), o ne tėvų alkoholizmu. Labai didelė dalis masinės statistikos dėl nesilaikymo teisingų metodų, pasirinkant medžiagą, teikia klaidingų davinų. Taip, antai, Lunborg'as, tyrinėdamas Pietinę Švediją, kame siaučia psichozė ir neurozė, jį tai nekreipė jokio dėmesio.

Yra pastebėta, kad moterų girtavimas žalingiau veikia padėrmę negu vyrų. Narkotizuota sperma daug mažiau žalinga, negu kiaušinis. Tai aiškinama tuo, kad sperma, būdama milijonus kartų mažesnė už kiaušinį, negal j save įtalpinti daug alkoholio. Šią tvirtinimą liudija *Blüski ir Agnes Blühm* tyrinėjimai. Blühm eksperimentavo su baltomis pelėmis kurių alkoholizuotos pataltes pareikšdavo mažą vaisingumą, tuo tarpu kaip alkoholizuotų patinėlių vaisingumus n daug sumažėdavo. (Wlassak. 309 p.) — Moterų girtavimas žalingiau veikia padėrmę ir dėl to, kad jiniai ilgą laiką maitina vaiką savo krauju, o vėliau pienu, kuris, kaip buvo minėta, yra lengvai alkoholio nuodijamas.

Grupių suskirstymas	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimos vidurinis vaikų skaičius	Miltė nesu- lankę 3 metų	Sveikieji vy- resni 15 metų	Išsigimimai	Išsigimusių	Aukščiausio laipsnio išsi- gimimas.					
									Skai- čius	%	Skai- čius	%	Skai- čius
I Tėvai visiškai sveiki	30	148	4,9	127	18,2	85	70,3	23	15,5	22	14,9	2	1,4
II Vienas arba abu tėvai džiovintikai	14	52	3,7	19	36,5	22	66,7	8	15,4	8	15,4	1	1,9
III Vienas arba abu tėvai alkolikai	37	213	5,8	56	26,3	69	44,0	84	30,4	70	32,9	26	12,2
Tėvai ginčijanti ir nesveiki	57	392	6,9	116	29,6	129	46,7	134	34,2	100	27,5	44	11,2
Tėvai apsunkinti vie- nos arba keičų ligų	102	586	5,8	114	19,5	251	53,1	203	34,6	160	28,0	61	10,4
I-V suma	240	1301	5,8	332	23,9	556	52,5	457	32,5	372	26,7	134	9,6

Vaikų mirtingumas girtuoklių šeimose, sulyginus su normaliomis, yra labai didelis. Tai rodo mums 2-ji lentelė (Wlassak, 55).

I alkohikų grupę įskirti tik tie, kurie, be tam tikro valios ir būdo silpnumo, nepareišė jokių psichopatinų žymių, kaip rodo lentelė, vaikų mirtingumas žymiai didesnis girtuoklių negu sveikųjų. Pagal Laitinen'ą alkohikų šeimose vaikų mirtingumas apie 50% didesnis, negu blaiviose šeimose (Knauer 20). Taip pat pastebėtas reliatyviai didelis skaičius abortų ir negyvų vaikų gimimas.

Pagal Bunge, alkohikų vaikai yra labai neatsparūs džiovali. Tai aiškinama silpna jų sudėtimi ir mažesniu atsparumu įvairioms bakterijoms. Tačiau alkoholis nėra tuberkuliozui taip pavojingas, kaip kitos limfomos ligos. Tyrinėjimai šioj srity būtų sunkūs, nes lošta šioj ligoj labai svarbų vaidmenį nepalanki aplinka.

Taip pat yra ir tėvų kaltės, kad motinos negali maitinti kūdikį pakankamą laiką (9 mėnesius). Šį klausimą yra tyrinėjęs Bunge. Negalėjimoms išvadoms gauti jis tyrinėjo lik motinas su tokiais privalumais, kurių buvo turėjusios jau jų motinos. Tyrinėjamos buvo dukterys 1) nepripratusios, kasdien po truputį geriančio tėvo, 2) po truputį geriančio pripratusios (t. y. mažiau 2 litrų alaus arba 1 litro vyno), 3) pripratusios ir daug geriančio (daugiau kaip sakytas kiekis); 4) pripratusios labai dažnai ir labai daug geriančio. Poveikį dukterims rodo 3-ji lentelė.

Tėvo girtavimo laipsnis	Motinos ir dukters „normalios“ 670 atvejų	Motinos „normalios“ dukters „normalios“ 368 atvejų
1. Nepripratus mažai gerias	56,4%	10,6%
2. Pripratus mažai gerias	34,9 "	16,8 "
3. Pripratus ir daug gerias	7,0 "	33,2 "
4. Pripratus labai dažnai ir labai daug gerias	3,6 "	39,4 "

Tėvų girtavimu einant didyn, auga motinų „normalumas“ — negalėjimas pakankamą laiką kūdikį maitinti. Tačiau Bunge netvirtina, kad šis moterų „normalumas“ eina vien tik nuo tėvo alkoholizmo (Wlassak 56). — Agnes Bluhm statistika rodo, kad iš 39 alkohikų dukterų tik 14, t. y. 36% negalėjo išmaitinti 9 mėnesių (ten pat). Tai būtų žymiai per mažas procentas, sulyginant su Bunge's gautaisiais. Jos negausingi tyrinėjimai negali turėti didelės vertės ir nusilpninti Bunge's rezultatų. Ginčytis galima tik dėl procentų, o ne dėl faktų.

Švedijoje, kurioj pirmiau buvo išsiplatinęs didelis girtavimas, moterų „normalumas“ nuolatėjo didyn. Švedijai sublaivėjus, moterų „normalumas“ žymiai sumažėjo.

Paveldėtos psichinės ligos yra labai gausingai tyrinėjamos. Reikia pažymėti, kad jų tyrinėjimas sudaro sunkenybių, nes jos, kaip jau pirmiau sakėta, turi be tėvų alkoholizmo, daug ir kitokių priežasčių. Proto silpnybė kartais taip menkai reikšiasi, kad suaugusių ji gali būti nepastebima. Mokyktos vaikuose ją lengviau pastebėti. O epilepsija paaiškėja dažniausiai tik antpuoliams pasirodant. Todėl nevisi statistikos daviniai yra tinkami. Kad epilepsija yra artimai surišta su alkoholiu, sako mums faktas, jog žydai, kurie moka susilaikyti nuo svaigių gėrimų, šią ligą serga labai retai (Wlassak 55). Tai patvirtina ir Vogt'as, kuris stebėjo vaikų ligoninėj epileptikus arba linkusius į epilepsiją. Beveik nei viens tokių ligonių nebuvo žydas. XIX š. paskendę alkoholiškai turėjo kur kas daugiau epileptikų, negu kad tuo laiku, sulyginant, daug mažiau gėmusieji norvegai. 10,000 mobilizuotų švedų kareivių tekėjo 35,5 epileptikai, o tokiam pat skaičiui norvegų kareivių — tik 13,2 (Wlassak 56). — Klek aš žinoti, tai visi statistiniai daviniai vicubalsiu tvirtina, kad alkohikų šeimynose yra dideliame skaičiuje silpnapročiai ir epileptikai. Jų vaikų dažnai pasitaiko net idiotų. Pagal Kraepeliną vienas trečdalis visų epileptikų, silpnapročių ir idiotų yra alkohikų tėvų vaikai.

Alkoholio žalingumas atskirose šeimose ir giminėse labai neįgiamai atsilepia į visą rasę. Jeigu alkohikų padermė augtų mažiau kaip vidutiniškai normalių padermė, tai rasei ji nebūt pavojinga, nes laikui einant visai sumažėtų. Mažuma neįstengia labai paveikti daugumą. Bet dalykų esama kitaip. Alkohikai nėra nevaisingi. Išimtį sudaro tik didžiausio jo laipsnio girtuokliai, kurie iš alkohikų protėvių ir kurie turi visiškai sugadintą daigos epitelį. O kiti alkohikai nėra vaisingesni už normalius žmones; reikia manyti, kad alkohikai yra net mažiau vaisingi. Tačiau jų šeimos, nežiūrint didelio vaikų mirtingumo, yra gausingesnės. Tai tvirtina mums daviniai 2-joj lentelėj. Laitinen'as, tyrinėdamas 5545 suomių šeimas, rado girtuoklių šeimose vidutinį vaikų skaičių 3, 9, šiek tiek geriančių šeimose — 3, 4, ir abstinentų — 2, 4. Pagal Pearsono mokyklų girtuokliai turi vidutiniškai 4, 6, šiek tiek geriančių — 3, 4 ir abstinentai 2, 7 vaikus. Lundborg'o pagarsėję tyrinėjimai švedų kaimuose davė tokių rezultatų: girtuoklių šeimos vidutinis vaikų skaičius 5, 6, o kitose 4, 9. Net Paryžiaus statistika, kurią darė Arriv', rodo alkohikų šeimose aukštą vaikų gimimų skaičių (Wlassak 58). Žinoma, daugelis girtuoklių vaikų išmiršta. Pagal Kitch'są nuo 0 iki 1 metų miršta 39%, ir nuo 0 — 5 metų 44,8%, tuo tarpu kai panašiomis apytovomis normaliose šeimose iki 1 metų miršta 15,61%, ir iki 5 — 23,53%. Labai yra svarbu žinoti, kiek vaikų pasiekia subrendimo amžį. Statistikos tyrinėjimais Cekuose 20,574 vedusiems girtuokliams (įskaitant

*) Leuz F. Menssähche Auslese und Rassenhygiene, München, 1921, 47 p.

našlius) pasiliko 55,876 vaikų, t. y. vienai šeimai 2, 7. (ten pat). Ploetz'o nuomone, yra tai pakankamas skaičius, kad pavaduotų tėvus. Lenz'as mano, kad prie dabartinio gimimų skaičiaus sumažėjimo, alkohikai, nežiūrint didelio jų vaikų mirtingumo, palaika relatyviai didelias šeimas. „Gėtuoklių šeimose yra žinomas vaikų didesnis mirtingumas, bet ne tokiu laipsniu, kad pasiūkęs prieauglis būtų kiekybiniai mažesnis už vidutinį.. Absilientai turi vidutiniškai labai mažą vaikų skaičių ir kad jo toli gražu nepakanka šeimai palaikyti“ (47 ir 48 p.).

Alkoholis yra vienas iš svarbių faktorių, kurie veikia į rasės sudėties pasikeitimą. Žydų tautos tvirtumą reikia dalinai aiškinti jų nepalankimų prie alkoholio. Yra žinoma, kad degtinė prisideda laukinėms tautoms žūti. Europos rasų fiziška ir psichiška sveikata bei jos pastovumas pareis ir nuo to, kiek jinai vartos alkoholio.

□□□□□□□□